

Verður feskur fiskur noktaður fólki?

Føroya arbeiðsmannafelag hevur vent sær til tingið og biðið um at skipað verður við lóg soleiðis fyri, at fólk, sum vilja keypa fisk til døgurðamat, skulu hava rætt at fáa fisk til keyps.

Arbeidsmannafelagið førir fram, at mangastaðni verður fiskur noktaður fátækum fólki til keyps til døgurðamat.

Stórmannabløð finnast illa at, at eg skal hava verið harður í orðum, tá ið hetta málið var til viðgerðar á tingi.

Eg segði nakað um, at Guð hevði skapað alt væl, og ovmikið er til av øllum slag; men kapitalistarnir gera verðina soleiðis at her er ikki vert at liva.

At vit Føroyingar eru villstir í kapitalistamjærka, sæst týðuliga av, at fleirtalið á Føroya lögtingi ikki vil fylgja okkum javnaðarmonnum, tá ið vit vilja gera lóg, ið kann ganga arbeiðsmannafelagnum á móti.

Undirritaði hevur í nevndarliti- num úttalað fylgjandi:

Minnilutin, J. H. Danbjørg, ásannar tann stóra týðningin av at tingið roynir at fáa loyst tey mál, sum umrædd eru í arbeiðsmannafelagsins skrivi.

Meðan minnilutin við allari nevndini framsetir uppskot viðvíkjandi grinda- og stórvalaveiðu, kann minnilutin ikki samtykkja meirlutans støðu í spurninginum viðvíkjandi at veita fólki fisk til døgurðamat.

Tað er í øllum føri skrásett sum ein óbroyttlig regla, at landsins íbúgarvar eiga fyrstarættin av landsins framleiðslu at fáa tað til likamið og lívið neyðturvuliga.

Tá ið fiskur, sum í hesum døgum hjá mongum er tann einasti døgurðamat, ið kenn fáast, verður veiddur, er tað órættur, at hann, ið hevur fiskin og ikki tørvar at nýta hann sjálvur til matnað, skal hava høvi til at sýta fólki at fáa av honum til keyps.

Minnilutin heldur, at tingið í hesum føri eigur at taka ávísar og avgjerdast støðu fyri, at ein og hver, sum hevur fisk at lata, skal hava skyldu fyrst at selja til fólk, ið ynskir at keypa til húsnýtslu.

Minnilutin setur so statt fram uppskot um við lóg at skipa fyri at so skal verða.

Fleirtalið í nevndini (tveir sambandsmenn og tveir fólkaflaksmenn) eru ímóti hesum, eins og

hesir báðir flokkar á tingfundinum talaðu ímóti javnaðarmonnum, sum allir eru á einum máli um, at tingið má viðtaka hesa lóg.

Tað ljóðar ótrúligt, at fiskur skal verða noktaður smáfólki til keyps. Ein neyðist at spyrja hvi smáfólk lata sær slíkt bjóða. Høvdur arbeiðsmenn og fiskimenn havt lurtað eftir tí, sum framført hevur verið av javnaðarmonnum og gingi tær cooperativu leiðir, sum slitmenn í øðrum londum hava gingið, so áttu teir sjálvir bæði bátar og skip og ráddu sjálvir fyri, hvør ið fekk fisk at keypa; men nú megu teir finna seg í at sita døgurðaleysir hvørja ferð ein ísturbjólgur finnur fyri gott at siga, at tað er hann, ið ræður fyri, hvør ið skal fáa fisk at keypa. Ti hevur Føroya arbeiðsmannafelag vent sær til tingið. Men hvørjir ráða har?

Hvør hevur valt teir 20 tingmenninar, sum styðja stórmenginar?

Ja, tað ljóðar ótrúligt; men slitmennir velja sjálvir menn inn á ting til har at berjast ímóti slitmannsins egnu interessum.

Einn ræðuligur kapitalistamjærki.

J. H. Danbjørg.

Fólka-trygging.

Málið um fólkatrygging er aftur í ár, til viðgerðar á tingi, reist av javnaðarmonnum.

Henda lógin miðar sum kunnugt ímóti, at øll trygging, sjúkrakassar, social-forsorg sum t. d. innvaliderenta, ellisrenta, einkju- og einkjubarnastudning o. s. fr. skal verða lögð saman í eina fasta skipan, sum skal umfata allar hesar lógir, sum so verða stjórnaðar av eini og somu stjórn. Harvið verða stjórnarútreiðslurnar hópin biligari.

Eina síðu av sakini um fólkatrygging hava menn kanska ikki hugsað um, men hon er týðningarmikil, nevniliga at vinnulívið tyngist ávikavist óvnógv av okkara núverandi tryggingarlóg, meðan við eini fólkatryggingarlóg koma eisini teir at rinda, sum vinna stóran pening og einki arbeiði geva.

Ætlanin er, at øll gomul fólk skulu hava rætt til eina pensión. Øll skulu hava rætt til frian lækna, ókeypis medicin, sjúkráhusauppihald o. s. fr.

Øll gomul og sjúk, einkjur og fadírleys skulu verða tryggjað

soleiðis, at tey ikki skulu lida nakra neyð.

Hetta mál er enn ikki gjørt liðugt frá tinginum, og enn er ov tíðliga at siga nakað vist hesum viðvíkjandi, men somikið kann sigast, at nógvir tingmenn viðganga nú, at nakað má gerast fyri at bæta um kor teirra, sum liva á lívsins skuggasiðu.

Jatnaðarmenn ætla at troðka á, til vit koma á mál.

J. H. D.

Undirlutakensla fólkaflakksins

Við telefonina í lögtingshúsinum stóð ein fólkaflakksmaður og ringdi ferð eftir ferð og bað um nr. 1.

Hann fekk einki samband við nakran; tí hann stóð jú við nr. 1 sjálvur.

At enda illskast hann og rópár so hart hann er mentur, at hann vil hava nr. 1 og tað við eina h.... ferð.

Hetta hoyrði ein sambandsmaður. Hann fór til fólkaflakksmannin og segði við hann: »Tygum kunnu jú ikki fáa nr. 1, tá ið tygum sjálvur standa við nr. 1.«

»Ha, hvat siga tygum? Er ikki amtmaðurin nr. 1?« sigur hesin fólkaflakksmaður ógvuliga snópin; tí hann hevði altíð trúð, at amtmaðurin allastaðni mátti vera nr. 1.

Nú eru teir eisini farnir at siga og skriva: »Deres Majestet«, tá ið talað ella skrivað verður til amtmanin.

Í fólkaflakksheilum eru Danir eitt harrafólk, sum Føroyingar ikki tora at hyggja uppá, og amtmaðurin er altíð nr. 1.

IV.

Timburbýtingin.

Vit eru gjørdir kunnugir við at síðan valutamíðstøðin tók sær fyri at býra viðin millum umsøkjarar (30.—6.—43.) til 15. í hesum mánaða eru innkomnar 725 umsóknir um at fáa við.

Hesar umsóknir eru viðgjerdar við fylgjandi úrsliti:

542 umsóknir eru jattaðar fullt út ella fyri ein part.

Tá ið bert ein partur er vórðin jattaður, er tað sum oftast í samráð við umsøkjaran.

149 umsóknir eru enn ikki jattaðar og 34 kunna væntast jattaðar fyrstu letu.

Øll eru hørn um at ovlitið av víði fæst til landið; men tað er sjálvandi, at ífall eingin býting var

BRITISH STOP-PRESS

GOMEL SURROUNDED

This key-city is the German line is now nearly surrounded by the Red Army. The Germans are counter-attacking in the hope of keeping the main road to the city open for their troops to retreat by.

MEDITERRANEAN

After five days' fierce fighting the 8 by 6 mile island of Leros in the Dodecanese, and quite near to Turkey, has fallen to the Germans. The island had no airfield, but was important as a naval base. The garrison fought bravely, but had to give in on account of enemy air superiority. The island of Cos, in the same group, fell to the Germans in the middle of September.

The fall of Leros endangers the Garrison on Samos, the most northerly island in the Dodecanese.

NORWAY

Southern Norway was bombed on Tuesday night by Flying Fortresses. Bombing tasks included important factories near Oslo.

LEBANON

General Catroux is in Beirut trying to clear up the unfortunate state of affairs there. Strikes have now broken out in the town, and the National Party has issued an Order to the Lebanon ministers not to co-operate with the French administration.

ITALY

In Italy, all the political parties except the Fascists, have formed a committee called the »Naples Committee«. In this Committee are representatives of all the old political parties from conservatives to communists, but the most important party amongst all these is the newly-formed »Action Party«, consisting mainly of Liberals. This party is against the King (Emperor) Victor Emmanuel, though not necessarily antiroyalist. These people are so used to the spreading of propaganda in secret that they are rather afraid of coming out into the open: this hampers the speeding-up of the political wrangle in Italy.

Marshal Badoglio has very little to offer the Italian people from a political point of view — in fact, he can only offer them a military government.

INTOFF.

— og hvør sum hevði nógvan pening fekk rætt at keypa í so stórarí nóg, hann sjálvur fann fyr gott, so vóru mong við sviðið soð.

Hjálpargrunnurin fyri óarbeiðsførar fiskimenn.

Umsóknir um studning í ár verða at skriva á blankettir, ið eru at fáa hjá kommunustýrunum, og at innsenda við læknaváttan áðrenn 25. november.

Stjórnin.